

Knjižnica: Veritatis aeternae Primo triduo hebdomadae sanctae graecii
propositae nunc vero D.D. Sadalibus ilmae ae venerabilis sodalitat^{is}
majoris B.V. Mariae in coelos assumptae in xenium oblatae. Abaci anno
MDCCLXVIII.

Na drugi strani naslovnega lista prileplje " ex libris" grb s krono s
3 roglji in na knjigi kelih in dva klasa ter napis Matthaeus Barlitsch
Stele, XLVII, 16.6.1929, str.20 - 20!

Der Obelisk der 1838 zur Erinnerung an einen Besuch des Königs Friedrich August von Sachsen hinter dem Schlosse errichtet wurde, bedarf dringend der Reparatur. Konserv. Franke legt ein Restaurierungsprogramm vor, das die Verkittung der Sprünge und Fugen, Ausbesserungen am Gitter und die Fluattierung umfasst.

MDZK: St.117.F.11,1.1912, str. 140: Tätigkeitsbericht.

V spomin na nepričakovani obisk kralja Friedricha Augusta v Polhovem Gradcu, je dal Richard Ursini, grof von Blagay 7. Septembra 1838, postaviti ~~ena~~ obelisk... "Die Pyramide (Obelisk) ist von inländischem grauen, zu Gleinitz gebrochenen Marmor, beträgt in den ganzen Höhe 13 Schuh, und misst im Postamente 4 Schuh im Diameter. Der zweite Aufsatz (in der Höhe 3 Schuh) enthält in vergoldeter Schrift auf einer viereckigen Platte von schwarzem, bei Holzeneg gebrochenen Marmor:

RICHARDUS. COMES. URSINI. BLAGAY
LOCI. DOMINUS
IN. MAMORIAM

P.

Auf diesem zweiten Aufsätze ruht der stumpfgespitzte Obelisk aus einem Stücke, hoch 7 Schuh, im Pedal ² - oben 1 Schuh im Diameter. In einer ovalen Platte von schwarzem Marmor ist die vergoldete Aufschrift:

PRIDIE. IDUS. MAJI
DEI. FAUSTO
DUM

SERENISSIMUS. SAXONIAE. REX
FRIDERICUS. AUGUSTUS
AUG: CAES: ADFINIS
PLANTAM A D: FREYER
CUSTODE. MUSEI. LABACENSIS
RECOGNITAM NOVAM

NOMINE. DONATAM
DAPHNEM. BLAGAYANAM
BOTANICES. AMORE
LOCO. NATALI. VISENDAM
ADVENT. ALTITUDINEM
NON. ABHORESCENS.
MDCCXXXVIII.

Leopold Kordes: Das Monument zu Billichgratz. - CARNIOLIA,
Zeitschrift für Literatur, Theater u. geselliges
Leben. 5. Juli. 1839. No. 19. str. 73-74.

Polhov gradec - Verjol

Slika sv. Jožefa Wegant pinxit 1763. Razen male luknje na levi zgoraj, dobro
ohranjeno deloma odrgnjena. 78x64 cm brez okvirja.

Stele, IX, 1921, platnice
zadaj.

M.Langus : portret matere Jos. Turnograjske.

" : " moža z zalisci, oče Jos. Turnograjske. Opis glje pod
Ljubljana - zgod. razstava slov. slik.str.10.

Stele, XLV.

Nad farno c. ~~xxxxt~~ so bile narejena postaje križevega pota in na vrhu kapelica. Zanj je grofica Terezija Auersperg podarila sliko žal.M.B., ki jo sama naredila. Kapelica stoji na kraju, kjer je prvotno stal grad.
Zg.Danica, l.1853, str. 162.

POLHOV GRADEC - graščina pod Klavarijo.

1.

Grad je prvotno stal na Klavariji, ko pa je razpadel so ga postavili pod Kalvarijo.

Slika gradu (št.3).

Il.Slov.1927, št.264, št.47.

Slika grajskega dvorišča z vodnjakom, vhodnimi vrati in stolpom

Il.Slov.1929, l.V, št.34, str.265.

Ura na poslopju, kjer je sedaj orožniška postaja ima letnico 1671, kar je več ali manj letnica postanka poslopja, karakteristične geometrične konzole pod streho.

Stele, XVII, 14.6.1924, str.66.

Vodniak v gradu ima na obodu znotraj letnico 1696, je nedvomno iz enega kosa. Na 4 oglih stoji na ličnih s karakteristično ornamentiko pokritih stebrih 4 nage ženske figure. Na sredi vodniaka, malo višji sličen steber z maskami v ornamentiki. Na vrhu kip Neptuna, ki se mu riba ovija okrog nog.

Stele, XVII, 14.6.1924, str.67.

Über Antrag des Korp. Svoboda, verwendet sich die Z.K., dass die mit dem Einsturze drohende Steineinfassung des Ziehrbrunnens gesichert werde.

MDZK: št.III.F.7, l.1908, str.183: Tätigkeitsberichte.

str. 468 slika graščine pod Kalvarijo

POLHOV GRADEC - graščina

2.

Poročilo M.Zois, zap.št.121,62,1913

POLHOV GRADEC- znamenje, vodnjak pred cerkvijo

Znamenje stoji na poti iz Polhovega Gradca v Briše. Notri lesen reljef predstavlja toč poklonitev sv. treh kraljev. Na desni spredaj sedi Marija z detetom v naročju (nag) steza desno rpoti daru. Stari kralj kleči pred njim in drži baročno skrinjico polno zlata, ob njem na tleh okronana frizijska kapa. Za njim stoji drugi kralj in črnc. Za Marijo stoji sv. Jožef. Za kralji 2 služabnika eden v čeladi s perianico, drugi v turbanu. Za Jožefom osel in vol. Reljef iz zač. 17. stol. Razmeroma dober, a verjetno v novejši dobi nekoliko na novo porezan. Polhromacija ⁱ neprimerna, nova. Prvi kraljih in služabnikih vpliv tzv. rimske vojaške noše.

Stele, XVII, 14.6.1924, str. 67 - 67.

str. 452 slika vodnjaka in stolpa.

Dom in svet, 1.1907, 452

V oglu prezbitarija na sev. vzh. strani vzdani ogelni kaemni, apnenec z 1.1728 in dvema reljefoma. Vsak štirilisten. Eden predstavlja glavo z brki in takratnim šopom las na čelu. Drugi glavo, ki se smeji in je porita s frigijsko čepico. "azmeroma dobro delo. T.zv. karakterne glave, popo noma reljefno obdelane. V fasado in str. stene ladje os vzdani sklepniki in konzole gotskega svoda prejšnje ~~knje~~ cerkve l.n a primitivnem listnem ozadju s štirimi začetki reber sv. eter s knjigo in ključi.

2. doprsen angelj z zavitim napsinim trakom pred seboj.

3. dopasna figura na listnem ozadju s ščtikom pred seboj.

4. Na ozadju žarkov s ščtirimi začetki reber dopasna Marija z nagim detom pred seboj.

5. "opansa sv. "atarina s krono. mečem in kolesom s 4 začetki reber.

6. Na desno se vpenjajoč skakajoč ~~enorog~~ enorog, s štiridelnim repom, na koncu navzor zasukanim ^{celv} repom, ^{trioč ne} 4 začetki reber.

"edvomno iz konca 15 ali zač. 16. stol. ,etajli nerazločni radi bogatega beleža, kvaliteta kamnoseka.

Stele, XLVII, št16.6.1929, str.13'- 14.

Slike kraja z Ž.c.

Il.Slov.1927, št.264, št.47.

Zelo lep epitaf iz črnega marmorja s putti - 1672.

Vel.oltar zelo bogat, se kosa s štajerskim gradivom.

Metzingerjeve slike.

Sklepniki na fasadi: M.b.z Detetom, angelca, na južni zunanjšini ladje sv.

Peter - sorodno sklepni om na Pristavi. Razmeroma plastično.

V sliki vel.oltarja se menda že javlja klasicizem (stebri, angeli, ki tro-sijo cvetje) - ca.1800.

Worda za Marijo na sklepniku še gorenjska tradicija loško-kranjske skupine?

Detet povprek čez prsi.

Nasproti cerkve hiša z gotskim portalom, okni.

Cevc, Zap. XX. str. 26. - 30. X. 1950.

Kamen v sev. vzh. oglu zvonika z reliefnimi glavama Zaporožca in drugega z grima - maso ima letnico 1728.

V cerkvenem zidu so vzdani naslednji gotski sklepniki, na juž. strani nad zaidanim portalom sv. Peter, nad glavnim vhodom angeljček s ščitkom, angeljček

z napisnim trakom in Madona z Jezusom. Nad sev. str. portalom sv. Katarina, nad

tem nad oknom ščit z enorogom, spenjajočim se na desno. Rep ima trodelen.

4 Metzingerjeve slike: slika sv. Jozefa v jini, str. oltarja, navedena na lev.

spodaj Valentinus Metzinger pinxit. Na levo od tega ob robu z rdečo barvo kronogram: InCrenVVs aDoLosCens IosephVs ToMsItsh LegaVit sVo Patrono propIo obItV.

Kompozicija sorodna oni v Goričanah, a obogatena z angelji zgoraj, spodaj se igrata dva angelja z roditeljskimi Jožefove obrti.

Nad spovednico manjša slika sv. Miklavža s pogledom na Polhov gradec.

V sev. kapeli: oltar sv. Antona z Jezusom v rokah, nad njim angeljčki in M. božja. Spodaj odpira angelček knjigo. Brez podpisa. Sv. Anton zelo soroden sliki na Zgod. razstavi iz Brežic ali Krškega.

Nad spovednico manjša slika zaroke sv. Katarine. Lep nagrobnik Matije Rackarja, ob oltarju v steni z grbom in 2 puttoma l. 1679.

Stele, XVII, 14.6.1924, str. 73' - 74'.

Na fasadi na sev. steni so vzdani stile niki nekdanje cerkve. Sedanja stavba bržkone iz 18. stol. Prižnica in orglje iz 19. stol. Posebno prižnica čisto čedna, a vendar ne nad ovprečna.

3 oltarji novi, kamniti, prav slabo delo.

Najlepše v cerkvi je lesen vel. oltar iz 2. pol. 18. stol. Pln kipov, bujnih oblik in okraskov, bogato pozlačen in laziran, s prekrasnim Marijinim tronom, pred katerim se nahaja čedna slika iz iste dobe. Tem in tja se zlatenje lušči ali se kaže črvivost.

Sliki str. oltarjev sta čedni iz srede 18. stol.

V juž. oltarju je smrt sv. Jožefa, precej ubitega firneža, ima podpis Valentinus Metzinger pinxit, letnice ni.

Poleg imena je z rdečo barvo zašisano: IngenVVs aDoLesCen IosephVs ToMsItsh

LegaVit sVo proprlo obItV(MDLLCVVVVVVIIIIII - 36)

V južni kapelici je črna slika kronanja Marijinega, škof priprošnjik v oblakih
spodaj je požar neke cerkve(stare polhograjske?) Dobra slika 18.stol.

V sev. kapelici je poleg oltarja prav dober nagrobni spomenik iz črnega kamna
z napisom: Hic.quiescit admdm Rd Dnvs Matthias Rackar Parochvs in Pillichgraz
cuius animae Deus sit propitiu*us* qui*domin*us in Domino, anno 1679.

Vel.oltar slika ima značaj, ki je isto različen od meni poznanih trokratnih
naših slikarj*ev*.

V prezbitერიju visita 2 zanimivi sliki: 1.doprsni schmerzermann, ki ima s trnjem
prebodeno sprednjo ustnico, sicer grobo slikano, v splošnem izrazu dobro in
vredno ohranitve.Schrottdruck koloriran.

Zelo lep je pa Schmerzenmann bližje oltarju, obdan od mučilnih orodij, iz sr.
18.stol. bržkone.

Tudi ohranitev je tako dobra, le sem in tja malo okrašeno.

Stele, CVI, 16.7.1914, str.56 -57.

Oltar M. rojstva kot pravijo je pred 104 leti naredil neki Polhograjčan pod
imenom "Facie" kateri je za dele ves živel. Ko je bil altar že dodelan
pravijo da je le še mislil, kam bi še kaciga angelčka pertisnil in res jih
je na altarju 60 prav lepo vrezanih in umetno razpostavljenih.....Žravn
tega je altar s toliko drugimi le otijami ves preprežen, da človek, če ga
le dvakrat gre gladati, skoraj gotovo še vsega ne vidi....."
Oltar je zdaj prenovil Aleksi Janežič, podobar iz Crkelj.

Zg.Danica, 1.1853, str. 160.

Novo uro v zvoniku je naredil Janez Oblak iz ~~Lj~~ Lučen

L.1851 je c. dobila nove orgle, ki jih je naredil Malanovski.

Vsi oltarji so bili popravljeni in pozlašeni.

Tabernakelj in prižnica sta bila nanovo narejena.

Novi 4 zvonovi, peti je še prvotni.

Zvonik je bil povišan in nanovo prekrit.

Zg.Danica, l.1864, str. 184.

Cerkev omenja perečilo l.1526.

A.Keblar: Kranjske cerkvene dragocenosti l.1526., IMK V., 1895, str.143

Nov tabernakel je naredil Simon Rupnik.

Novičar iz slovenskih krajev. - Iz Polhoviga Gradca . --
Novice, 17. december ~~19~~ 1851, list 51, str. 260

P^oročilo M.Zoisa, zap.št.110,1915

" " 121,62,1913